

Změny v DPH v souvislosti s novelou energetického zákona

Novela energetického zákona publikovaná ve Sbírce zákonů dne 31. prosince 2023 pod číslem 469/2023 Sb. přináší změny v oblasti stanovení data uskutečnění zdanitelného plnění u dodání elektřiny, plynu, tepla a dalších služeb dle energetického zákona, u dodání vody, odstranění odpadních vod a poskytnutí služeb elektronických komunikací.

Co se mění v DPH v návaznosti na nový energetický zákon?

Vzhledem ke změnám v energetickém zákoně bylo nutno uzpůsobit den uskutečnění zdanitelného plnění podle § 21 zákona o DPH a to tak, aby zákonná úprava reagovala na implementace směrnic EU v oblasti moderní elektroenergetiky.

Podle **znění zákona o DPH účinného do konce roku 2023** bylo zdanitelné plnění považováno za uskutečněné dnem odečtu z měřícího zařízení či dnem zjištění skutečné spotřeby při dodání tepla, chladu, elektřiny, plynu, vody, odstranění odpadních vod, u telekomunikačních služeb, přepravě a distribuci plynu a u přenosu a distribuci elektřiny.

Od 1. ledna 2024 byl novelizován § 21 odst. 4 písm. b) zákona o DPH, který nově považuje zdanitelné plnění uskutečněné dnem

- **Vyhotovení dokladu o vyúčtování** při dodání elektřiny, plynu, tepla, chladu, sdílení elektřiny nebo poskytnutí související služby v elektroenergetice, související služby v plynárenství nebo jiné služby poskytované za podmínek stanovených novým energetickým zákonem, či nejpozději uplynutím lhůty pro poskytnutí vyúčtování podle energetického zákona, nebo dnem zjištění skutečné spotřeby, pokud energetický zákon nestanoví povinnost poskytovat toto vyúčtování,
- **Zjištění skutečné spotřeby** při dodání vody nebo odstranění odpadních vod,
- **Zjištění rozsahu poskytnutých služeb** při poskytnutí služeb elektronických komunikací.

Smyslem změny v zákoně o DPH je především zachování možnosti sjednání zálohových plateb mezi poskytovatelem plnění a jeho odběratelem. Na základě nové úpravy je totiž možno **určit okamžik uskutečnění plnění ve vazbě na vystavení vyúčtování** dodávek příslušných komodit / služeb.

Nová úprava **reaguje na dopady rozšíření tzv. průběhových měření**. Podle úpravy platné do konce roku 2023 by bylo nutno ve vztahu k zákazníkům s průběhovým měřením každý měsíc vyúčtovat dodávku elektřiny nebo plynu a odvádět DPH z hodnot dodávek za uplynulý kalendářní měsíc, a to bez možnosti smluvního sjednání zálohových plateb na dodávku komodit rozprostřených do delších období.

Proto má nová úprava zákona o DPH za cíl určit okamžik uskutečnění zdanitelného plnění ve vazbě na vystavení vyúčtování dodávek elektřiny, plynu a tepelné energie atp. a tím umožnit dodavatelům zachování možnosti sjednání zálohových plateb. Tím je umožněno, aby si dodavatel a odběratel dojednali zúčtovací období odlišně od časového úseku, za který provozovatel distribuční soustavy předává (prostřednictvím operátora trhu) údaje z měření, a na poskytnutí dokladu o vyúčtování dodávek elektřiny nebo plynu za takové zúčtovací období je následně navázána změna zákona o DPH v této věci.

Dané však **neplatí pro situace, kdy energetický zákon nestanoví povinnost vystavení vyúčtování v konkrétním termínu** (např. u uskladnění plynu v zásobnících plynu nebo při přeúčtování části

odebrané elektřiny nebo plynu dalším subjektu). U těch plnění je zachováno stanovení DUZP dle původní úpravy, tj. den odečtu z měřícího zařízení nebo den zjištění spotřeby příslušné komodity.

Praktický dopad nové úpravy pro rok 2024

Dodavatelé tepla a tepelné energie jsou podle energetického zákona povinni poskytovat svým odběratelům vyúčtování dodávek tepelné energie, a to i v případech, kdy nejsou držiteli příslušné licence. Povinnost vystavení vyúčtování za předchozí kalendářní rok tak vzniká nejpozději do 28. února roku následujícího. Nová úprava má však také dopad na uplatnění DPH. Stanoví-li totiž energetický zákon povinnost vyhotovit vyúčtování, nastane nově DUZP vyhotovením dokladu o vyúčtování (příp. uplynutím lhůty pro jeho vyhotovení, pokud by dodavatel byl v prodlení vystavení vyúčtování podle energetického zákona).

U **dodávek ostatních komodit (elektřiny a plynu a dalších)** ukládá energetický zákon povinnost vystavit vyúčtování pouze držitelům příslušných licencí (tj. výrobcům, distributorům a obchodníkům). U plátců DPH, kteří příslušnou licenci nemají, se i po 1. lednu 2024 za DUZP považuje den zjištění skutečné spotřeby.

V případě **dodání vody, odstranění odpadních vod a poskytnutí služeb elektronických komunikací** bude DUZP stanoveno na den zjištění skutečné spotřeby či rozsahu poskytnutých služeb.

Zdroj: HADRABOVÁ Pavla. Změny v DPH v souvislosti s novelou energetického zákona. Online. Lerika, 7.2.2024. Dostupné z: <https://blog.lerika.eu/author/pavla-hadrabova/>. [citováno 2024-02-22].

Autor: Pavla Hadrabová / daňový poradce a členem Komory daňových poradců České republiky